

Vì có ng i ch t.

Đa i s qúan Hoa Kỳ ta i Hà Nô i nói đang kiê m ch ng thông tin nói có ng i chết trong vu ba o đô ng cu a ng i Hmong M ng Nhé, Điê n Biên.

Trong khi đó, gi i phóng viên n c ngoài th ng trú Viê t Nam nói ho không đ c phép t i khu v c đang xa y ra s kiê n mà nhiều ng i cho là bất ô n sắc tô c quy mô nhất t sau cuô c biê u tnh cu a ng i Th ng Tây Nguyên năm 2004.

Mô t số nguồn tin nói v i BBC rằng cho t i ngày th Sáu 06/05 vẫn còn đông ng i Hmong tu tâ p ta i M ng Nhé, trong khi chính quyền vẫn đang tìm cách gia i tán ho .

Hôm th Năm, ông Lê Thành Đô, Chánh Văn phòng ti nh Điê n Biên, đ c Thông tấn xã Viê t Nam trích l i, nói ng i Hmong tu tâ p t đầu tháng M ng Nhé vì tin rằng "mô t thế i c siêu nhiên sẽ t i mang ho đến Miên Đất H a".

Ông nói viê c mô t số ng i Hmong kêu go i thành lâ p v ng quốc riêng đã gây bất ô n trong khu v c và rằng sau khi đ c v n đô ng mô t số ng i đã tr về nhà.

Ông Đô đ c dẫn l i nói chính quyền "đang tìm cách gia i quyết đê s m ô n đi nh cuô c sống cho đông bào".

Điều này cũng có nghĩa hiê n s viê c ch a đ c gia i quyết xong.

Mô t số tô ch c n c ngoài thì cáo buô c đã có th ng vong trong vu bất ô n.

Trung tâm Phân tích Chính sách Công, nhóm hoa t đô ng Washington, nói 28 ng i Hmong

thiệt ma ng và hàng trăm ng i mất tích.
BBC không kê m ch ng đ c thông tin này.

Tuy nhiên Đa i s quán Mỹ Hà Nội ra thông cáo nói họ đang điều tra và "kêu gọi các bên liên quan không s du ng ba o l c, gia i quyết mâu thuẫn mô t cách hòa bình và theo đúng luật pháp Viêt Nam cũng nh các tiêu chuẩn nhân quyền đã đ c quốc tế công nhâ n".

Thông tin ba o chỉ

Sau nhiều ngày im lặng, hôm th Năm báo chí Viêt Nam đồng loạt đăng ba n tin do Thông tấn xã Viêt Nam cung cấp dẫn i ông Lê Thành Đô nh đã nói trên.

Ba n tin nói "l i đ ng s nh đ c tin c a ng i dân, k x u đã phao tin l a b p", kích đ ng "gây mất trật t , an ninh, an toàn".

Hãng thông tấn của Nhà n c Viêt Nam cũng trích l i quan ch c Điên Biên nói "chính quy n đ a ph ng đã c cán b xu ng v n đ ng, thuy t ph c bà con không nên tin vào nh ng thông tin b a đ t l a b p, cùng các lu n đi u sai trái đ i v i chính sách đ i đoàn k t toàn dân t c c a Đ ng và Nhà n c".

Không thấy có báo nào cho hay đã c phóng viên lên Điên Biên tìm hi u tình hình. Mô t nguồn tin giấu tên nói v i BBC tình hình tại M ng Nhé hi n "gân nh nô i bất xuất, ngo i bất nhâ p".

Mô t nguồn tin khác cho rằng "Hi n t i m t lo t chính quy n c p t nh c a các t nh Tây B c Viêt Nam có đông đ o ng i dân Mông sinh s ng nh Hà Giang, Lai Châu, Yên Bái, Lào Cai... đã nh n đ c ch th c m ng i Mông đi kh i đ a ph ng".

Lý do, nh l i gia i thích là "nh m tránh s liên k t và t ch c" của họ .

Phu n Hmong

M đ ng Nhe là n i có đông ng i Hmong

Phóng viên n c ngoài thì than phiền bi kh c t yêu cầu t i khu v c này.

Hãng AFP khi đề đ t ngườ n vo ng lên Bô Ngoa i giao Viê t Nam đã đ c tra i:
"Không ai lên đó ca".

Bà Nguyễn Ph đ ng Nga, Vu tr đ ng Vu Báo chí, nói v i hãg này: "Tình hình không tốt cho các ông lên đó", v i lý do th i tiết xấu, đ đ ng xá khó khăn và quan ch c đ i a ph đ ng đang bân viê c t c k y niê m ngày lễ chiến thắng Điê n Biên Phu 07/05.

Bà Nga cũng nói tình hình M đ ng Nhe đã "ô n đ i nh".

Các số điê n thoa i cu a gi i h u trách đ huyê n M đ ng Nhe đều không liên la c đ c trong ngày th Sáu.

Ti nh hi nh ph c ta p

Vu ba o đô ng cu a hàng nghìn ng i Hmong ta i M đ ng Nhe bắt đầu xa y ra khoa ng 30/04.

Ngoài viê c đòi thành lâ p v ng quốc riêng, đ c biêt ng i Hmong còn yêu sách ca i thiê n t do tôn giáo.

M đ ng Nhe nằm cách thành phố Điê n Biên 200km, là mô t huyê n nghèo v i trên 52.000 ng i. Đa số ng i Hmong theo đ o Tin Lành.

Mô t ng i Hmong đ trong khu v c nói v i BBC rằng nhiều ng i Hmong theo đ o mô t cách "cuông tín" và tình hình ta i đây rất ph c ta p.

Ng i này không tra i thă ng khi đ c ho i liê u ông có nghĩ rằng vu ba o đô ng này có liên quan n c ngoài hay không, nh ng nói trong tiếp xúc, ông thấy nh ng ng i chu đ o đều có đ i a chi và số điê n thoa i cu a các lãnh đ o ng i Hmong đ ngoài.

Ông cũng nói về c đời sống khô c và dân trí thấp khiến cho niềm tin có phần "c c đoan". "Ho theo đạ o Vàng Ch, nh ng mà ho cũng không biết sâu xa triết lý củ a đạ o này."

Báo đài Viê t Nam gần đây có đăng bài chi trích về c ng i dân tô c thiê u số theo đạ o Vàng Ch, mà ho go i là mô t phiên ba n củ a đạ o Tin Lành "gây a nh h ng xấu tí i đời sống củ a ng i dân miền núi".

Báo chí cũng phê phán về c lan truyền nh ng thông tin hoang đ ng trong cộng đồng ng i Hmong về mô t 'Miên Đất H'a' khiến ho i là củ c sống lao đô ng.